

Mgr. SILVIA HRONCOVÁ

ředitelka Opery Národního divadla a Státní opery

Šostakovičovy opery Antiformalistický jarmark a sci-fi Orango rozšíří repertoár Nové scény

V Praze 11. prosince 2014

Národní divadlo plní příslib divákům a otevírá Novou scénu také operním dílům. Po přesunu Březinova Toufara z Divadla Kolowrat nyní uvede na Nové scéně v premiéře 17. prosince 2014 dvě opery Dmjitrije Šostakoviče Orango a Antiformalistický jarmark.

„Po Nové zemi Aloise Háby, která oslavuje sovětskou kolektivizaci, je to případná protiváha ve formě kritického pohledu na kulturní politiku Sovětského svazu za Stalina. Dramaturgicky obecně: provádění nově objevených děl velikánů,“ objasňuje důvod zařazení Šostakovičových oper na repertoár Národního divadla Petr Kofroň, umělecký šéf Opery Národního divadla a Státní opery. Termíny dalších uvedení Oranga a Antiformalistického jarmarku jsou 28. prosince 2014, 6. a 7. ledna 2015.

Praha je teprve čtvrtou metropolí, kde nedokončená opera Orango z roku 1932 komponovaná pro moskevské Velké divadlo k 15. výročí Říjnové revoluce zazní a to v původní verzi bez pozdější orchestrace. Libreto v žánru sci-fi vypráví o pseudovědeckém experimentu, jehož cílem je polidštění opice. Rukopisný fragment partitury byl objeven teprve v roce 2004. *„Poselství této opery je obsaženo v situaci, kdy půlčlověk-půlopice začne agresivně ohrožovat lidi. Jedna z postav na výzvy k jeho zastřelení reaguje takto: ‚Důvody použití zbraně jsou nepopíratelné, ale jde o zastaralý způsob řešení sporů. Navrhuji jiný prostředek: Hudbu!‘ Následuje tiché Allegretto, které Oranga uklidní. Krásné, že?“* říká dirigent Jan Kučera, který díla na Nové scéně hudebně nastudoval.

Antiformalistický jarmark pro čtyři mužské hlasy je groteskním protestem proti vládě hlupáků a v České republice byl již několikrát proveden. Šostakovič si zde utahuje například ze Stalina či obávaného obhájce socialistického realismu Andreje Ždanova. *„Část vznikla pravděpodobně už v roce 1948, ale dokončena byla až v roce 1957. Asi není potřeba dodávat, proč bylo na titulní stránce partitury napsáno, že slova a hudba jsou od neznámého autora. Za Stalinova života samozřejmě nepřicházelo v úvahu, aby se někdo dozvěděl, že něco takového vůbec existuje, následky by byly pro Šostakoviče nepochybně fatální,“* dodává dirigent Jan Kučera.

„Uvedení těchto dvou Šostakovičových děl je výjimečným počinem přesahující hranice České republiky. Zkombinovat právě Orango s Jarmarkem v jednom večeru byl výborný nápad a pro inscenátora hotový drahokam,“ říká režisérka Sláva Daubnerová

Mgr. SILVIA HRONCOVÁ

ředitelka Opery Národního divadla a Státní opery

a pokračuje: „*Téma umělce, který se snaží fungovat v totalitním režimu, je pro mě stále živé. Šostakovič se vyjadřoval k současným tématům a imponuje mi, že netvořil umění odtržené od své doby. Nebyl to snob. Za nejdřáždívější považuji na Orangovi jeho nedokončenost a na Antiformalistickém jarmarku jeho nadčasovost. Obecně řečeno, Šostakovičův humor jsem si zamilovala.*“

Následující operní premiérou Národního divadla je Mefistofeles Arriga Boita ve Státní opeře (22. a 24. ledna 2015).

Orango

Prolog nedokončené opery

Libreto: Alexej Tolstoj a Alexandr Starčakov

Antiformalistický jarmark

(Antiformalističeskij rajok)

Pomůcka studujícím o boji realistických tendencí v hudbě s formalistickými tendencemi v hudbě

Libreto: Dmitrij Šostakovič

Dirigent: Jan Kučera

Režie: Sláva Daubnerová

Scéna a kostýmy: Marija Havran

Světelný design: Pavel Kotlík

Sbormistr: Marek Vorlíček

Dramaturgie: Pavel Graus, Ondřej Hučín

Osoby a obsazení

Orango

Bavič, Hlas Oranga: Roman Janál

Basové sólo: Jevhen Šokalo

První cizinec: Vladimír Doležal

Druhý cizinec: Jan Markvart

Zoolog: Václav Sibera

Zuzana: Eliška Gattringerová

Paul Mâche: Jiří Hruška

Armand Fleury: Václav Buršík / Jaroslav Novák

Renée: Marina Ščerbakova / Pavla Popelková

Hlas z davu: Pavel Borek / Jan Nedbal

Orango: Martina Lacová

Nasťa Terpsichorová, tanečnice: Jade Clayton

Mgr. SILVIA HRONCOVÁ

ředitelka Opery Národního divadla a Státní opery

Antiformalistický jarmark

Předsedající: Jevhen Šokalo

Jednička: Pavel Švingr

Dvojka: Oleg Korotkov

Trojka: Ivo Hrachovec

Kühnův smíšený sbor

Klavír: Martin Levický, Jan Kučera

Více informací: PR Opery: Juraj Gerbery, 774 574 130, j.gerbery@narodni-divadlo.cz